

2025-05-14 Nr. NV-1022

SEIMO NUTARIMO PROJEKTAS Nr.: TAP-25-575 TAIS-25-7708(2)		DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS 2024 METŲ PRIVALOMOJO SVEIKATOS DRAUDIMO FONDO METINIŲ ATASKAITŲ RINKINIO		
		Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Įtraukta į artimiausią Seimo sesiją	Pasirenkama ☒ Taip ☐ Ne	Sveikatos apsaugos ministerija	Pasirenkama ☐ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☒ Nesvarstyta Data iš kalendoriaus	Pasirenkama ☐ Svarstyti TAP ☐ Svarstyti LRV pasitarime ☒ Svarstyti LRV posėdyje ☐ Gražinti tobulinti
Igyvendina Vyriausybės programą	Pasirenkama ☐ Taip ☒ Ne			

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Ataskaitos parengtos vadovaujantis Lietuvos Respublikos finansinės apskaitos ir Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymų reikalavimais bei Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartais. Vyriausybė iki gegužės 15 d. turi pateikti Seimui 2024 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo metinių ataskaitų rinkinį.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

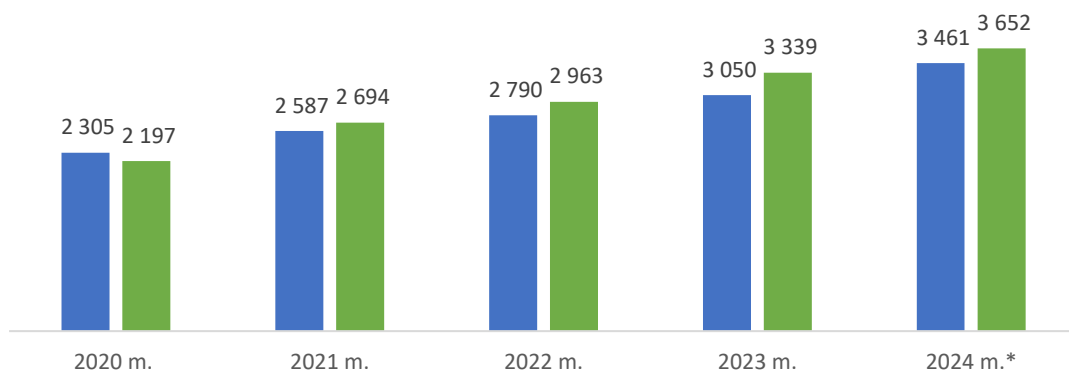
Seimui teikiamas tvirtinti *2024 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo metinių konsoliduotųjų ataskaitų rinkinys*.

2024 m. sausio 1 d. įsigaliojo Sveikatos draudimo įstatymo svarbūs pakeitimai:

- PSDF biudžeto pajamoms nebepriskiriamos išieškotos ir gražintos lėšos dėl PSDF biudžetui padarytos žalos ir Europos ekonominės erdvės šalių narių bei Šveicarijos Konfederacijos pervedamos lėšos už šių šalių apdraustųjų gydymą Lietuvos Respublikos asmens sveikatos priežiūros įstaigose, taip pat lėšos, pervestos pagal gydymo prieinamumo gerinimo ir rizikos pasidalijimo sutartis;
- dalis PSDF biudžeto pajamų nebeurodomos kaip atskiros pajamų rūšys, pvz., institucijų, vykdančių privalomąjį sveikatos draudimą, veiklos pajamos bei savanoriškos juridinių ir fizinių asmenų įmokos;
- peržiūrėtas valstybės PSDF biudžetui deleguotų funkcijų sąrašas – jis buvo susiaurintas, pvz., iš šio sąrašo buvo išbrauktas ortopedijos techninių priemonių kompensavimas ir Nacionalinės imunoprofilaktikos programos priemonių finansavimas (nuo 2024 m. šios išlaidos kompensuojamos PSDF biudžeto lėšomis);
- pakeista išlaidų klasifikacija.

Pagrindiniai ataskaitos faktai:

- 2024 m. PSDF biudžeto *įplaukos sudarė 3 652 148 tūkst. Eur*, gauta 191 034 tūkst. Eur daugiau (5,5 proc.) nei planuota.

PSDF biudžeto pajamų plano vykdymas ir dinamika

*2024 m. – įskaitant valstybės deleguotoms funkcijoms vykdyti gautas lėšas

■ Planuotos PSDF biudžeto pajamos, mln. Eur

■ Gautos PSDF biudžeto pajamos, mln. Eur

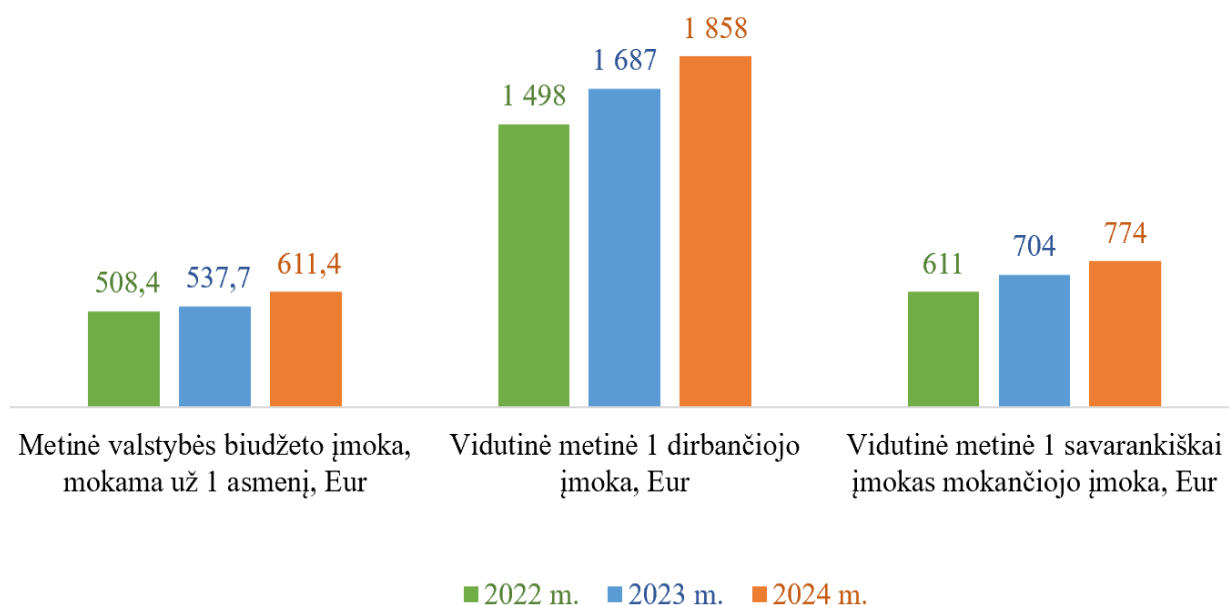
Pajamų didėjimą lėmė:

➤ PSD įmokų suma, susijusi su šalies vidutinio darbo užmokesčio didėjimu, nuo 2014 Eur - 2023 m. iki 2218 - 2024 m.. Rengiant 2024 m. PSDF biudžeto projektą buvo planuota, kad vidutinis mėnesinis *bruto* darbo užmokestis sudarys 2 135,8 Eur.

➤ valstybės biudžeto įmokų už PSD apdraustuosius valstybės biudžeto lėšomis suma padidėjo nuo 537,7 Eur 2023 m. iki 611,4 Eur 2024 m.

➤ padidinta MMA, nuo kurios taip pat mokamos PSD įmokos: 2023 m. – 840 Eur., 2024 m. – 924 Eur.

• Valstybės biudžeto įmokos *už valstybės lėšomis draudžiamus asmenis (apie 1,5 mln. gyventojų) sudarė 898 536 tūkst. Eur.* Palyginti su 2023 m. ši įmoka *padidėjo 13,7 procento.*

Vidutinės metinės įmokos

• *patvirtintame 2024 m. PSDF biudžete išlaidoms buvo numatyta 3 461 114 tūkst. Eur, iš PSDF biudžeto rezervo buvo skirta dar 243 866 tūkst. Eur. Iš viso planuojamos PSDF biudžeto išlaidos sudarė 3 704 980 tūkst. Eur. 2024 m. PSDF biudžeto išlaidos pagal priimtus įsipareigojimus sudarė 3 697 775 tūkst. Eur.*

• Lėšos, skiriamos ASP paslaugoms apmokėti, sudaro pagrindinę PSDF biudžeto išlaidų dalį, *2024 m. paslaugoms apmokėti buvo skirta 2 596 593 tūkst. Eur (8,6 proc. daugiau, nei 2023 metais)*, tame tarpe pirminėms ambulatorinėms paslaugoms *12,2 proc. daugiau nei 2023 m.*, *slaugos paslaugoms (stacionarinėms ir ambulatorinėms) 20,6 proc. daugiau nei 2023 m.*;

• 2024 m. suteiktų *ambulatorinių ASP paslaugų skaičius padidėjo 7,1 proc.*, o stacionarinių ASP paslaugų skaičius sumažėjo 1 proc., palyginti su 2023 m.;

• nuo 2024 m., siekiant gerinti ASP paslaugų prieinamumą, PSDF biudžeto lėšomis *pradėtos finansuoti specializuotos pacientų pavėžėjimo paslaugos*;

• 2024 m. ambulatorinėmis sąlygomis atliktiems *brangiesiems tyrimams ir procedūroms apmokėti buvo skirta 18,4 proc. daugiau nei 2023 m.* Per pastaruosius penkerius metus brangiųjų tyrimų ir procedūrų skaičius padidėjo daugiau nei 64 proc., 2024 m. brangiųjų tyrimų ir procedūrų ambulatorinėmis sąlygomis buvo atlikta 879,1 tūkstančio.

• *už medicininės reabilitacijos ir sanatorinio gydymo paslaugas sumokėta 22,1 proc. daugiau nei 2023 m.* Nuo 2024 m. gruodžio 1 d. 20 proc. buvo padidintos stacionarinės medicininės reabilitacijos paslaugų bazinės kainos, atsižvelgiant į tai, kad buvusios šių paslaugų bazinės kainos nepadengė jų teikimo sąnaudų;

• įvertinus tai, kad kai kurių ASP paslaugų bazinės kainos nepadengia jų teikimo sąnaudų, prioritetine tvarka *bazinės kainos buvo padidintos 20 proc.:* stacionarinės paliatyviosios pagalbos suaugusiems paslaugų; stacionarinės medicininės reabilitacijos paslaugų; stacionarinės psichosocialinės reabilitacijos paslaugų; vaikų ir paauglių stacionarinės psichosocialinės reabilitacijos paslaugų; sergančiųjų psichikos ligomis ilgalaikio gydymo paslaugų; suaugusiųjų bei vaikų ir paauglių specialiosios psichiatrijos paslaugų; visų tuberkuliozės gydymo profilių paslaugų; stacionarinio priklausomybės ligų gydymo pagal Minesotos programą paslaugų;

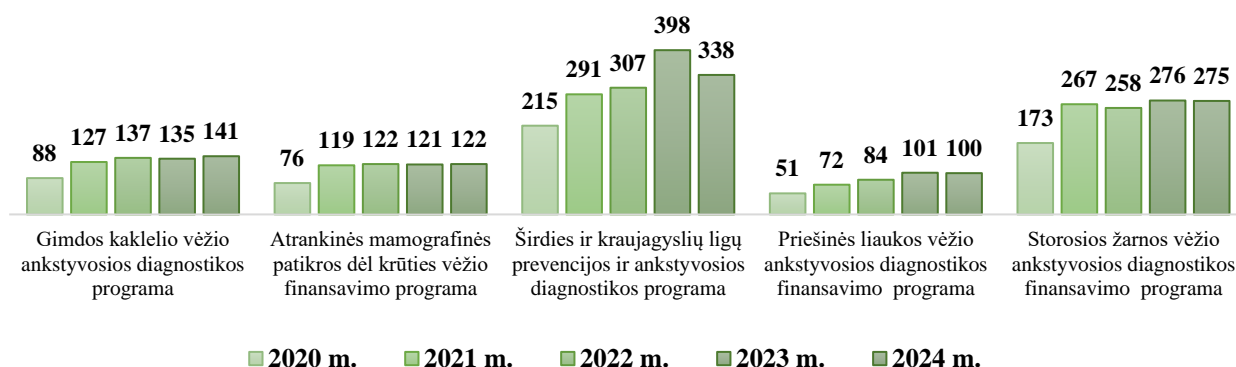
TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMA

- 2024 m. labai retų žmogaus sveikatos būklių gydymui ir gydymui nenumatytais atvejais buvo skirta 20 225 tūkst. Eur. Pagal 2024 m. priimtas sąskaitas mokėtiną sumą sudarė 18 395,5 tūkst. Eur, t. y. 8,9 proc. daugiau nei 2023 m.

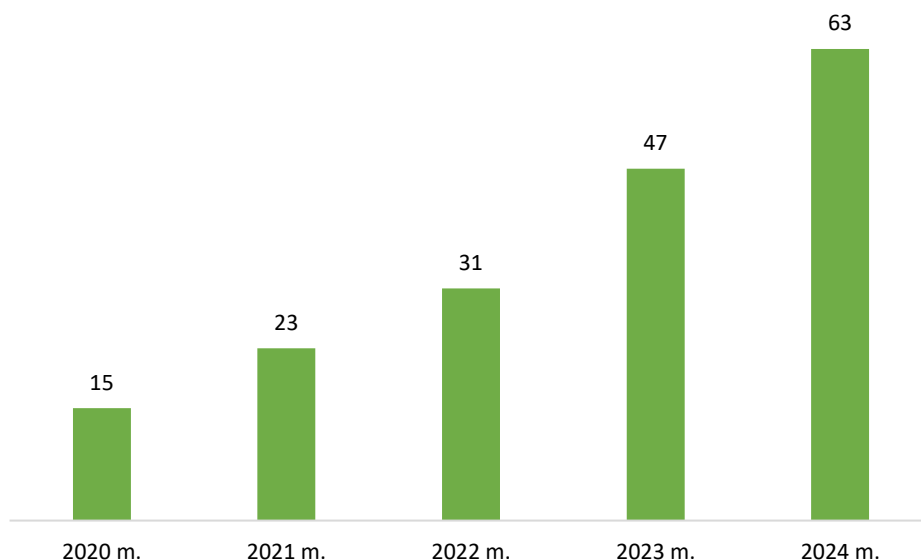
- **2024 m. pradžioje PSDF biudžeto rezervą sudarė 721 811,3 tūkst. Eur:** pagrindinė dalis – 51 917 tūkst. Eur, rizikos rezervo dalis – 669 894,3 tūkst. Ministro įsakymais buvo **paskirstyta 243 866,5 tūkst. Eur PSDF biudžeto rezervo rizikos valdymo dalies lėšų:** viršsutartinėms paslaugoms – 96 122,3 tūkst. Eur; stacionarines paslaugas teikiančių įstaigų skubiosios medicinos pagalbos skyriuose suteiktoms paslaugoms kompensuoti – 54 000 tūkst. Eur; bazinėms kainoms indeksuoti nuo 2024 m. lapkričio 1 d. – 31 148,6 tūkst. Eur; kreditiniam išiskolinimui už kompensuojamuosius vaistus ir MPP mažinti – 24 000 tūkst. Eur; vaistams, įrašytiems į Rezervinį vaistų sąrašą, kompensuoti nuo lapkričio 1 d. – 4 400 tūkst. Eur; viršsutartinėms transplantacijos paslaugoms apmokėti ir paslaugoms, numatytoms prevencinėse programose, apmokėti – 17 742,2 tūkst. Eur; paslaugų bazinėms kainoms indeksuoti nuo 2024 m. lapkričio 1 d. – 953,4 tūkst. Eur;

- **prevencinėms programoms 2024 m. buvo skirta 37,9 proc. daugiau nei 2023 metais.** Šiuo metu Lietuvoje yra vykdomos penkios prevencinės programos.

2020–2024 m. prevencinėse programose numatytas paslaugas gavusių asmenų skaičius (tūkst.)

Išlaidos prevencinėms programoms, mln. Eur

- **Didžioji dalis valstybės biudžeto lėšų skiriama paslaugoms, skirtoms gyvybei gelbėti ir išsaugoti,** t. y. GMP paslaugoms. 2024 m. šioms paslaugoms buvo skirta 112 679 tūkst. Eur, t. y. **11,5 proc. daugiau, nei 2023 m..** Mokėtiną sumą pagal priimtas sąskaitas sudarė 109 339,8 tūkst. Eur. Likusios skirtos lėšos nebuvo panaudotos, nes nebuvo įsteigtos planuotos papildomos GMP brigados. Nuo 2024 m. GMP tarnyba teikia ir PSDF biudžeto lėšomis apmokamas specializuotas pavėžėjimo paslaugas.

- Pacientų, vartojančių kompensuojamuosius vaistus ir MPP, daugėja kiekvienais metais. Pernai juos vartojo per 45 proc. Lietuvos gyventojų, t. y. beveik 1,3 mln. žmonių. Tai net 19 proc. daugiau nei prieš penkerius metus. Iš viso **2024 m. vaistams ir MPP kompensuoti prireikė daugiau nei 628 mln. eurų.** Didžiąją dalį (88 proc.) PSDF

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMA

išlaidų vaistų kompensavimui sudaro ambulatoriniam vartojimui skirti vaistai ir MPP. *Per metus šios išlaidos padidėjo 12 proc., t. y. beveik 60 mln. eurų, o per dešimtmetį jos išaugo net tris kartus.*

- PSDF biudžeto lėšų likutis 2024 m. gruodžio 31 d. duomenimis, sudarė 283 572 tūkst. Eur (iš jų 5 792 tūkst. Eur – planinės apyvartos lėšos, 277 780 tūkst. Eur – lėšų suma, viršijanti planinių apyvartos lėšų sumą). PSDF biudžeto rezervo sąskaitoje lėšų likutis siekė 548 326 tūkst. Eur.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

Projektas be pastabų suderintas su Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba ir Finansų ministerija.

Privalomojo sveikatos draudimo taryba pritarė Lietuvos Respublikos 2024 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo metinių ataskaitų rinkiniui.

PAŽYMĄ PARENGĖ

Aurelija Urbonienė

Socialinės politikos grupė